

ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

USING ONLINE-HOMEWORK IN TEACHING FOREIGN LANGUAGE AT A HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION

У статті проаналізовано деякі проблеми впровадження та способи використання онлайн-домашнього завдання під час вивчення іноземної мови. У роботі окреслені поняття традиційного домашнього завдання, його переваги та недоліки під час навчання студентів покоління Z, поняття онлайн-домашнього завдання та його види. У статті розглянуто різноманітні способи використання онлайн-домашнього завдання: дискусійний форум, блог, метод кейсів, різні онлайн-платформи. Виявлено, що існує кілька переваг і недоліків використання онлайн-домашнього завдання у викладанні іноземної мови. Перевагами є можливість отримати декілька спроб у виконанні того ж самого завдання, що дає можливість отримати хорошу оцінку та проаналізувати свої помилки, автоматичне оцінювання домашнього завдання, також деякі онлайн-системи дозволяють кожному студенту отримувати альтернативні версії того ж самого питання або альтернативні набори питань, що охоплюють ті ж теми. Це зазвичай обмежує можливість студентів копіювати відповіді одногрупників та має підвищити рівень розуміння студентом навчального матеріалу. Головними недоліками використання онлайн-домашнього завдання на заняттях з іноземної мови є різний рівень мовної підготовки в одній групі, в такому разі студентам може бути не цікаво і не комфортно працювати з онлайн-домашнім завданням. Також одним із недоліків онлайн-завдання може бути збіг в якомусь із завдань, тоді студенту може знадобитись технічна підтримка. У ході дослідження ми дійшли висновку, що домашня робота в Інтернеті настільки ж ефективна, як традиційне домашнє завдання, однак залишається питання, чи варто залишати онлайн-домашнє завдання

як єдиний спосіб самостійного опрацювання матеріалу.

Ключові слова: вища школа, студенти покоління Z, традиційне домашнє завдання, онлайн-домашнє завдання.

The article analyzes some problems of implementation and methods of using the online-homework while studying a foreign language. The notions of traditional homework, its advantages and disadvantages for teaching students of generation Z, the concept of online-homework and its types are outlined. The article discusses various ways to use the online-homework: discussion forum, blog, case study, various online platforms. It is found that there are several advantages and disadvantages of using the online-homework in teaching a foreign language. The advantages are the ability to get several attempts to perform the same task, which allows to get a good rating and analyze mistakes, automatically evaluate homework, as well as some online systems allow each student to receive alternative versions of the same question or alternate sets of questions that cover the same topics. This usually limits the ability for students to copy replies from groupmates and should increase the student's understanding of learning material. The main disadvantages of using online-homework in foreign language classes are the different levels of language training in one group, in this case students may not be interested and may not feel comfortable working with online-homework, one of the cons of an online task may be fails in any of the tasks, then the student may need technical support. During the study, we came to the conclusion that homework on the Internet is at least as effective as a traditional homework, the question remains whether it is worth leaving the online homework as the only way for self-preparation.

Key words: high school, generation Z students, traditional homework, online-homework.

УДК 378:377 (477)
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-14-2-44>

Шафігуліна В.О.,
викладач кафедри філології,
перекладач та мовної комунікації
Національної академії
Національної гвардії України

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Протягом останніх двох десятиліть зростає необхідність використання новітніх технологій в освітній сфері. Сучасна вища освіта стикнулася із новим викликом: як не тільки надати студентам освіту в своїй галузі навчання, але також озброїти їх навичками та знаннями, необхідними для ефективного використання технологій на робочому місці. З цього виходить, що всі вищезазначені фактори змушують викладача вищої школи пристосовуватись до новітніх тенденцій та змінювати традиційні методи навчання на більш сучасні, інтерактивні, поєднувати різні методи навчання для того, щоб воно було не тільки ефективним, але й відповідало сучасним вимогам життя. В наш час, щоб зробити навчання успішним потрібно зважати на безліч факторів, зокрема, на те, що викладання мови сучасним студентам не може бути таким, як раніше.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Ідея про те, що кількість часу, витраченого на домашнє завдання, підвищує досягнення студентів, добре підтримується в літературі такими вченими, як Дж. Додсон, М. Холл, С. Норз. Дослідженнями, які вивчають інформатизацію навчального процесу, використання домашньої роботи в режимі онлайн, позитивний зв'язок між використанням домашнього завдання в Інтернеті та продуктивністю, займались Б. Коллінс, Б. Поттер, Джонстон, М.І. Жалдак. Проте ми не змогли віднайти дослідження, що розглядають, чи потрібно робити онлайн-домашнє завдання обов'язковою частиною курсу вищого навчального закладу.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. З розвитком новітніх технологій змінились не тільки способи вивчення іноземної мови, а й ті, хто навчається. Сучасні студенти про-

являють дуже слабку зацікавленість традиційним домашнім завданням. У зв'язку із таким відношенням до домашнього завдання та беручи до уваги, що ми живемо в епоху сучасних технологій, необхідно оновити концепцію домашнього завдання. Відповідно, необхідно розуміти всі переваги та недоліки нового виду домашнього завдання, його особливості впровадження та результативність.

Метою статті є охарактеризувати особливості використання онлайн-домашнього завдання у процесі оволодіння іноземною мовою у вищому навчальному закладі, проаналізувати різні види онлайн-домашнього завдання, виявити переваги і недоліки такого виду домашнього завдання.

Виклад основного матеріалу. В умовах технологічного процесу, щоб зробити навчання успішним, потрібно зважати на безліч факторів, як-от: винайдення новітніх методик викладання, технологічне забезпечення занять, яке робить їх цікавішими, та повна зміна структури традиційного заняття. З технологічним прогресом змінились не лише умови праці та навчання, але й змінились самі студенти. Вони мають зовсім інші інтереси, вони сприймають інформацію по-іншому, відповідно, з ними потрібно працювати іншими методами, зважаючи, що більшість сучасних студентів належить до покоління Z.

Студенти покоління Z – технологічно розвинені, не уявляють своє життя без інтернету та технологій, сприймають багато інформації кожен день, для них важко довго зосередити на чомусь увагу, але легко виконувати багато задач одночасно [2, с. 25]. Більшість студентів вищих навчальних закладів належать до покоління Z, тому важливо вміти правильно подати інформацію для такої аудиторії.

Студенти цього покоління можуть слухати музику, дивитися відео, надсилати повідомлення під час виконання домашнього завдання. Для таких студентів може виявитись дуже важким виконання одного завдання протягом великого проміжку часу, краще сприймається часта зміна видів діяльності. Також студенти цього покоління здебільшого є візуалами, тому найкраще сприймають завдання з використанням мультимедіа [2, с. 26].

Багато викладачів розглядають домашнє завдання як необхідну умову засвоєння матеріалу. Незалежно від того, чи використовується воно для підкріплення старого матеріалу або як вступ до нових тем, традиційно вважається, що домашня робота займає дуже важливе місце в навчанні студентів. Виконання домашнього завдання є необхідним з ряду причин: по-перше, допомагає засвоїти матеріал, з яким студенти працювали на занятті, по-друге, розвиває навички самостійного навчання, самоосвіти, що є дуже значущим в наш час, по-третє, виконання завдань на самостійну підготовку змушує студентів користуватись безліччю інших ресурсів, словників, граматичних довідників та робити

завдання самостійно, також дозволяє дати студентам можливість опрацювати більше матеріалу, ніж того дозволяє виділений час аудиторного заняття [7, с. 142]. Однак, не дивлячись на всю важливість самостійного опрацювання матеріалу, студенти не завжди виконують домашнє завдання, аргументуючи це тим, що завдання дуже часто бувають нудними та займають надто багато часу.

У зв'язку із таким відношенням до домашнього завдання та беручи до уваги, що ми живемо в епоху сучасних технологій, необхідно оновити концепцію домашнього завдання. Студенти повинні розуміти важливість самоопрацювання матеріалу, завдання повинні бути цікавими та можливими для виконання, вони повинні відрізнятись від форми проведення аудиторних занять [5, с. 31].

Традиційні методи домашньої роботи мають певні обмеження. Перше обмеження полягає в тому, що існує відносна проблема відображення прогресу кожного студента та відпрацювання слабких сторін [7, с. 140]. Також веб-технології могли б надати студентам більше можливостей взаємодії з однолітками за межами аудиторії.

Існують різні види домашніх завдань, це може бути виконання завдань в тому ж підручнику, за яким студенти займаються на заняттях, також це може бути підготовка будь-яких додаткових матеріалів за темою заняття, виконання інтерактивних завдань, проектна робота.

Цікавим способом підвищення інтересу до виконання домашнього завдання можуть бути онлайн-завдання. Система домашньої роботи в режимі онлайн може дозволити викладачеві послідовно оновлювати завдання, новітні технології дозволяють ефективно створювати та поширювати широкий спектр навчальних матеріалів. До них належать численні типи вправ, до яких відразу можна надати зворотній зв'язок і отримати допомогу. Натомість ефективність онлайн-домашнього завдання буде залежати від того, як воно використовується, і від того, з якими матеріалами.

Доступні різні види онлайн-домашнього завдання. Наприклад, подивитись відеоматеріал за темою заняття та зробити онлайн-завдання, студенти можуть дивитися матеріал у своєму власному темпі. Дослідницька робота: формальні наукові статті залишаються популярним онлайн-завданням, оскільки потребує детального опрацювання великої кількості матеріалу. Дискусійний форум може замінити дискусію у класі. У віртуальному класі студенти реагують на актуальне питання і на відповіді один одного. Блоги підтримують діалог думок і ідей студентів щодо теми. Студенти можуть додавати нові публікації до блогу протягом всього курсу, а інші студенти можуть коментувати [3, с. 195].

Метод кейсів. Зазвичай призначене читання або відео наочно зображує реальний приклад

проблем або концепцій, за темою заняття, описуючи всі важливі дані та інформацію. Добре побудовані випадки змушують студентів аналізувати проблеми і досліджувати, перевіряти і представляти потенційні рішення [7, с. 144].

Оскільки час занять скорочується, а необхідний матеріал для вивчення все збільшується, багато викладачів іноземної мови все частіше звертаються до онлайн-систем, таких як MyEnglishLab, Edmodo та інших. Такі системи, як ці, пропонують студентам миттєвий зворотний зв'язок і онлайн-довідку, звільняючи викладачів від часто обтяжливої задачі опрацювання традиційних домашньо-паперових завдань. Питання, яке розглядається, полягає в тому, чи сприяє система домашнього завдання в Інтернеті розумінню та утриманню матеріалу краще, ніж традиційна домашня робота з зошитом і ручкою. Наприклад, MyEnglishLab дозволяє студентам зробити три спроби, щоб опрацювати одне завдання, також ця онлайн-платформа просить студентів завершити кожен крок, підказуючи їм пояснення правил і визначень. Коли студент виконує будь-яке завдання, програма надає зворотній зв'язок і натякає на те, що вони повинні зробити, щоб правильно завершити це завдання.

Сучасна література насправді не відповідає на запитання, що стосуються комп'ютеризованого домашнього завдання. Однак система домашньої роботи на основі веб-сайтів має певні переваги. До таких переваг можна віднести швидше здобуття результатів учнями, здатність розміщувати матеріал в електронному форматі, зосереджуючись на середовищі, орієнтованому на студента. Традиційні паперові домашні завдання оцінюються на правильність і повертаються студентам з коментарями. Студенти мають лише один шанс виконати ці завдання. Система онлайн-домашнього завдання дозволяє студентам три спроби у виконанні того ж самого завдання.

Більшість онлайн-систем дозволяють викладачеві створювати домашні завдання, які автоматично оцінюються, звільняючи його від цього завдання. Таким чином, домашнє завдання в Інтернеті пропонує потенціал для вдосконалення навчання студентів без істотного збільшення навантаження на викладача [3, с. 193]. Ще однією перевагою є те, що деякі онлайн-системи дозволяють кожному студенту отримувати альтернативні версії того ж самого питання або альтернативні набори питань, що охоплюють ті ж теми. Це зазвичай обмежує можливість студентів копіювати відповіді однокласників та має підвищити рівень розуміння студентом навчального матеріалу.

Часто буває так, що студенти в групі мають різний рівень мовної підготовки. Різні онлайн-платформи зазвичай розраховані на один рівень для всієї групи. В такому разі студентами може бути не цікаво і не комфортно працювати з онлайн-домаш-

нім завданням. Також одним із недоліків онлайн-завдання може бути збій в якомусь із завдань, тоді студенту потрібно надати технічну підтримку. Студентам може набриднути тільки такого типу завдання, та онлайн-завдання підходять не для всіх тем та не для всіх рівнів мовної підготовки.

Ми попросили студентів порівняти домашню роботу в Інтернеті з більш традиційними домашніми завданнями щодо їх впливу на успішність в навчанні. В першому семестрі студенти виконували традиційні домашні завдання, в другому – онлайн-домашнє завдання. У групі було 15 студентів. Попросивши порівняти їх загальне враження від онлайн-домашнього завдання враженням від з традиційних домашніх робіт, понад 65 відсотків студентів сказали, що їм подобається домашня робота в режимі онлайн, тоді як 25,4 відсотків сказали, що їм не подобається таке домашнє завдання. Отже, загалом така домашня робота є корисною, а домашнє завдання онлайн є настільки ж ефективним, як традиційні паперові домашні завдання.

Якщо порівняти успішність студентів за два семестри, то можна сказати, що вона не мала суттєвих змін. Ці результати показують, що домашня робота в Інтернеті та традиційне домашнє завдання однакові за ефективністю. Питанням залишається, чи варто залишати онлайн-домашнє завдання як єдиний вид домашнього завдання.

Висновки. Отже, домашнє завдання є необхідною умовою засвоєння матеріалу. У зв'язку із недостатнім інтересом сучасних студентів до традиційного домашнього завдання та певними обмеженнями, що надає такий вид домашнього завдання, з'являється онлайн-домашнє завдання. Виявлено, що існує кілька переваг і недоліків використання онлайн-домашнього завдання у викладанні іноземної мови в вищих навчальних закладах.

Перевагами є: можливість отримати декілька спроб у виконанні того ж самого завдання, що дає можливість отримати хорошу оцінку та проаналізувати свої помилки; автоматичне оцінювання домашнього завдання; деякі онлайн-системи дозволяють кожному студенту отримувати альтернативні версії того ж самого питання або альтернативні набори питань, що охоплюють ті ж теми. Це обмежує можливість студентів копіювати відповіді однокласників та має підвищити рівень розуміння студентом навчального матеріалу.

Головними недоліками використання онлайн-домашнього завдання на заняттях з іноземної мови є різний рівень мовної підготовки в одній групі, в такому випадку студентами може бути не цікаво і не комфортно працювати з онлайн-домашнім завданням, також одним із недоліків онлайн-завдання може бути збій в якомусь із завдань, тоді студенту потрібно надати технічну підтримку.

Аналіз результатів виконання студентами традиційного та онлайн-домашнього завдання показав, що домашнє завдання онлайн є настільки ж ефективним, як традиційні паперові домашні завдання. Успішність студентів при цьому не має суттєвих змін, але інтерес до домашнього завдання підвищується.

Виявлено, що вибір онлайн-завдань для самостійного опрацювання є хорошим способом закріпити матеріал, але залишається питання, чи варто залишати онлайн-завдання єдиним видом домашнього завдання. Перспективою дослідження вважаємо більш детальний аналіз впливу онлайн-домашнього завдання на успішність студентів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Bonham S. W., Beichner R. J., Deardorff D. L. Online homework: Does it make a difference? *The Physics Teacher*. 2001. № 39. P. 293–296.
2. Buhaieva V. Teaching the generation Z student. *Thinking globally. Teaching locally. Books of papers of the 2019 National TESOL-Ukraine Convention*. 2019. P. 24–27.
3. Dillard-Eggers J., Wooten T. An investigation of online homework: required or not required. *Contemporary Issues In Education Research*. 2013. № 6(2). P. 189–198.
4. Dodson J. R. The impact of online homework on class productivity. *Science Education International*. Vol. 25. P. 354–371.
5. Demirci N. University students' perceptions of web-based vs. paper-based homework in a general physics course. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*. 2007. № 3(1). P. 29–34.
6. Kortemeyer G., Hall M. Effective feedback to the instructor from online homework. *JALN*. 2005. № 9(2). P. 19–28.
7. North S., Pillay H. Homework: re-examining the routine. *ELT Journal*. 2002. № 56/2. P. 137–145.